

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

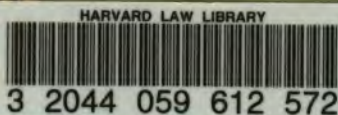
Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

FOR TX
B586

21

CHARLES DE BIEBERSTEIN.

EENIGE OPMERKINGEN

OVER

ART. 407 BURGERLIJK WETBOEK.

LEIDEN,
P. SOMERWIL.
1879.

HD

HARVARD
LAW
LIBRARY

NET
714
BIE

HARVARD LAW SCHOOL
LIBRARY

NETHERLANDS

EENIGE OPMERKINGEN

OVER

ART. 407 VAN HET BURGERLIJK WETBOEK.

(21)

EENIGE OPMERKINGEN
OVER
ART. 407 BURGERLIJK WETBOEK.

x

u

ACADEMISCH PROEFSCHRIFT

TER VERKRIJGING VAN DEN GRAAD VAN

Doctor in de Rechtswetenschap

AAN DE RIJKS-UNIVERSITEIT TE LEIDEN,

OP GEZAG VAN DEN RECTOR MAGNIFICUS

DR. H. KERN,

HOOGLEERAAR IN DE FACULTEIT DER LETTEREN EN WIJSBEGEERTE,

VOOR DE FACULTEIT TE VERDEDIGEN,

op Zaterdag 4 October 1879, des namiddags te 1 uur,

DOOR

**CHARLES CASIMIR MARIE HUBERT DE BIEBERSTEIN
ROGALLA ZAWADZKY,**

GEBOREN TE ROERMOND.

LEIDEN,
P. SOMERWIL.
1879.

+

DE
914
BIE

For TX
B 58610

7/23/29

Aan mijne Ouders.

Wanneer men de bepalingen, welke ons Burgerlijk Wetboek inhoudt over minderjarigheid en voogdij, aandachtig naleest, dan springt het in het oog, dat de wetgever in den regel minder waarborgen noodig geoordeeld heeft voor de minderjarigen tegenover de ouders-voogden, dan tegenover vreemde voogden.

Het voornaamste verschil tusschen de voogdij der ouders en die van vreemde voogden bestaat hierin, dat, terwijl het beheer van den vreemden voogd onder het toezicht staat van den toezienden voogd, aan wien om de twee jaren eene summiere rekening en verantwoording moet worden afgelegd, de ouders voogden van het afleggen dezer rekening en verantwoording zijn vrijgesteld.

De regelmatige contrôle op het finantieel beheer van de ouders-voogden ontbreekt dus volgens onze wetgeving geheel en al. Bij de beraadslaging over ons Wetboek gaf de Regeering te kennen, dat het afleggen eener tijdelijke rekening door de ouders-

voogden voor dezen hoogst beleedigend zoude zijn en de vaderlijke macht zoude krenken ¹⁾).

Deze overweging had echter niet mogen leiden tot eene bepaling, welke den waarborg voor de minderjarigen aanmerkelijk verminderde.

Het mag waar zijn, dat het afleggen eener rekening en verantwoording voor ouders-voogden aan een vreemden toezienden voogd voor de ouders eenigszins grievend is, daar zij de mogelijkheid veronderstelt, dat het beheer niet gevoerd wordt overeenkomstig de belangen van de minderjarigen, doch dit is eigenlijk met elke rekening en verantwoording het geval. Elke contrôle moet noodwendig op zeker wantrouwen gebaseerd zijn.

Een goed beheerder kan uit een nauwkeurige contrôle geen aanstoot nemen; alleen voor den trouweloozen of nalatigen beheerder kan zij onaangenaam zijn, maar is zij juist noodzakelijk. De fout, die de wetgever beging, toen hij de ouders van die contrôle ontsloeg, bestaat hierin, dat hij zich daarbij alleen plaatste op het standpunt der ouders en niet op het standpunt der minderjarigen, wier belangen hij bezig was te regelen. Beperking of verslapping der contrôle, alleen goed te keuren, wanneer de belangen der geadministreerden daardoor gebaat worden,

¹⁾ Voorduin III pag. 89.

is nooit te verdedigen op gronden, ontleend aan de belangen der administrateurs.

Het komt mij voor, dat juist de nauwe betrekking, welke tusschen ouders en kinderen bestaat, den wetgever er toe had moeten leiden, de contrôle over het beheer der ouders nog scherper te maken, dan die over het beheer van vreemde voogden. Immers de ervaring leert, dat ouders somtijds het vermogen hunner kinderen met hun eigen vermogen vereenzelvigen en dat zij, meestal met de beste bedoelingen, over het vermogen der kinderen beschikken om hunne eigene zaken uit te breiden.

Terwijl ouders hierbij meestal de belangen van hun huisgezin op het oog hebben en het te niet gaan van het hun toevertrouwd fortuin hunner kinderen in den regel gepaard zal gaan met achteruitgang hunner eigen zaken, waardoor meestal elk denkbeeld van kwade trouw bij de beschikking over het vermogen hunner kinderen zal zijn uitgesloten, zullen vreemde voogden slechts te kwader trouw het vermogen hunner pupillen ten eigen bate aanwenden. Is, om dit te voorkomen, strenge contrôle op het beheer van vreemde voogden noodzakelijk, hoeveel scherper zal die contrôle moeten zijn op het beheer der ouders, die slechts zelden uit kwade trouw, maar zooveel te meer in het vermeend belang der kinderen zelve hun vermogen zullen aantasten.

De wetgever heeft het echter anders begrepen en, behalve in de gevallen, waarin de toeziende voogd wegens verregaande kwade trouw of onachtzaamheid in het beheer de afzetting van de ouders-voogden zal kunnen uitlokken, is het beheer van de ouders-voogden aan het toezicht van den toezienden voogd onttrokken.

In een enkel geval meende de wetgever van dezen regel te moeten afwijken.

Dit geval wordt behandeld in art. 407 Burg. Wetb. Wij lezen daar:

„De vader of de moeder, alvorens een nieuw huwelijk aan te gaan, is verplicht aan den toezienden voogd der minderjarigen aan te bieden eenen behoorlijken staat der goederen, welke het vermogen van den minderjarigen uitmaken.

„Wanneer de vader of de moeder in gebreke blijft om, vóór het aangaan van het huwelijk, aan dit voorschrift te voldoen, verliest dezelve de voogdij en zal er een andere voogd benoemd worden.”

Aan de moeder-voogdes wordt daarenboven in art. 405 B. W. nog eene andere verplichting opgelegd, zoo zij een ander huwelijk wil aangaan. In dat geval namelijk moet zij zich, op straffe van het verlies der voogdij van rechtswege, tot den kantonrechter wenden, die na verhoor van de bloedverwanten en behoudens beroep aan den hoogereren rechter, zal

beslissen, of de moeder de voogdij zal kunnen behouden.

De laatste bepaling is volkomen rationeel. Door haar tweede huwelijk komt de moeder-voogdes in de macht van een anderen man.

Behalve het wettelijk gezag, dat door dien tweeden man over de moeder-voogdes zal worden uitgeoefend, zal hij op haar zulk een zedelijken invloed hebben, dat hij feitelijk de voogdij zal uitoefenen. Het was dus raadzaam den kantonrechter na verhoor der bloedverwanten te doen beslissen, of het tweede huwelijk de benoeming van een' anderen voogd wenschelijk maakte en, zoo de moeder in de voogdij kon bevestigd worden, den tweeden echtgenoot voor het beheer dier voogdij mede aansprakelijk te stellen. De bepaling van art. 407 B. W., zoowel verbindend voor den vader als voor de moeder, is nieuw. De Code Napoléon bevatte zulk eene bepaling niet.

Asser ¹⁾ noemt die bepaling „eene zeer heilzame „voorzorg ten behoeve van den minderjarige.”

Anderen stemmen met die hulde niet in. Reeds bij de beraadslaging over ons Wetboek ²⁾ voerde de heer Dijkmeester, die ingeval van tweede huwelijk een goede cautie voor de minderjarigen verlangde,

¹⁾ Het Nederlandsche Burgerlijk Wetboek, vergeleken met het Wetboek Napoleon. p. 183.

²⁾ Voorduin III. p. 35.

tegen de voorgestelde bepaling aan, dat dit slechts een halve maatregel was, en dat die staat geen zekerheid voor de minderjarigen zou geven, zoo hij met geen anderen waarborg vergezeld ging; te meer, omdat de vader of moeder ontheven is van de verplichting, welke op andere voogden rust, om aan den toezienenden voogd om de twee jaren eene summiere rekening en verantwoording te doen en de effecten en bescheiden, aan de minderjarigen toebehoorende, te vertoonen.

Mr. Diephuis ¹⁾ vereenigt zich met dit betoog; evenzeer Mr. Opzoomer ²⁾.

Voor al wordt de bepaling van Art. 407 B. W. ongunstig beoordeeld door Mr. de Kleijn ³⁾, die van meening is, dat de bepaling geen den minsten waarborg voor het behoud van de rechten der minderjarigen oplevert, omdat een maatregel, die blijkbaar alleen geschreven is voor hertrouwende echtgenooten, die werkelijk te goeder trouw handelen, geen maatregel is.

Hoewel ik met den laatsten schrijver niet geheel kan instemmen, omdat de toezienende voogd door vergelijking van den aangeboden staat met de vroeger opgemaakte boedelbeschrijving en boedelscheiding

¹⁾ Het Ned. Burg. Recht, 2de druk, n° 702.

²⁾ Het Burg. Wetb., 2de deel, p. 303.

³⁾ Jur. Corresp., 1863, p. 149.

somtijds zal kunnen nagaan of de bezittingen, welke aan de minderjarigen zijn toebedeeld hun nog in eigendom toebehooren, ook in verband met inlich-tingen, welke de toeziende voogd in vele gevallen elders zal kunnen bekomen, zal men toch moeten erkennen, dat veel zal afhangen van de goede trouw der echtgenooten, die, als zij ter kwader trouw in hun beheer handelen, wel zullen zorg dragen, dat de staat zóó is ingericht, dat de toeziende voogd alleen daaruit bezwaarlijk aanleiding zal kunnen nemen om de afzetting van den voogd te vorderen.

Het is bevreemdend, dat men in ons Wetboek niet heeft opgenomen de bepalingen van het ontwerp van 1820, dat zeer strenge eischen stelde bij een tweede huwelijk.

Art. 411 van dat ontwerp bepaalde:

„Een weduwnaar, voogd zijnde over zijne minder-
 „jarige kinderen, en als zoodanig alleen het bestuur
 „hebbende over derzelver moederlijke goederen, be-
 „houdt wel de voogdij, wanneer hij tot een ander
 „huwelijk overgaat, maar is verplicht om bewijs en
 „afrekening te doen, indien zulks niet reeds bevorens
 „mocht hebben plaats gehad, wegens hetgeen den
 „minderjarigen voorkinderen toekomt uit de erfenis
 „van hunne overledene moeder; te welker einde, op
 „zijn verzoek, een of meer deelvoogden, hetzij bloed-
 „verwanten van de overledene moeder, of vreemden,

„door de weeskamer, of bij het ontbreken van die, „door het plaatselijk bestuur daartoe bevoegd, zullen „worden aangesteld.”

Evenzoo behelzen de artikels 413, 414, 415 en 416 van het ontwerp van 1820 waarborgen voor de minderjarigen.

Blijkens de beraadslagingen over ons Wetboek had men bezwaar die bepalingen op te nemen, om dat zij hinderlijk zijn voor het huwelijk en het doen van rekening en de andere verplichtingen, bij artikel 411—416 opgelegd, zoodanig uitstel kunnen aanbren- gen, dat dit als een verbod werken zou.¹⁾

Men meende, „dat deze bepalingen bovendien „nog afkeeriger zouden maken van den last der „voogdijschap, waar men reeds, zooals bekend is, „veel tegen heeft.”

Zeker heerscht in deze voorstelling eene sterke overdrijving, omdat het wel nimmer zou gebeuren, dat een tweede huwelijk door de verplichtingen, omschreven bij art. 411 Ontw. 1820, zou worden ver- hinderd.

Daarenboven zou het laatste bezwaar er toe leiden elken waarborg voor de minderjarigen weg te nemen. Wanneer de wetgever zich op een verkeerd standpunt plaatst en waar hij bezig is de belangen der minder-

¹⁾ Voorduin II, p. 193.

jarigen te regelen, meer op het gemak der voogden dan op den waarborg voor het vermogen der minderjarigen let, dan zeker zou hij op dat standpunt het beste doen om de geheele afdeeling in ons wetboek over voogdij te laten vervallen.

Intusschen, hoe men ook denke over de doelmatigheid van de verplichting bij artikel 407 B. W. aan den hertrouwenden echtgenoot opgelegd, onze wetgever heeft aan die verplichting zooveel waarde gehecht, dat hij aan het niet aanbieden van den staat eene strafbepaling verbindt. „Wanneer de vader of de moeder, in gebreke blijft, om vóór het aangaan van het huwelijk, aan dit voorschrift te voldoen, verliest dezelve de voogdij, en zal er een andere voogd benoemd worden.”

Deze strafbepaling is zoo gestreng mogelijk. Verlies van de voogdij en geen mogelijkheid om het verzuim te herstellen. In de voogdij moet op nieuw voorzien worden; benoeming van den nalatigen vader of de nalatige moeder is door de wet verboden.

Art. 407 B. W. eischt de benoeming van een' anderen voogd.

Minder gestreng is de wet waar de moeder-voogdes voor het aangaan van het volgend huwelijk verzuimd heeft zich in de voogdij te laten bevestigen.

Wel verliest zij tengevolge van haar verzuim van rechtswege de voogdij, doch de kantonrechter is be-

voegd, zoo daartoe gronden zijn, de moeder tot voogdes te benoemen. (art. 405 al. 3).

Door de laatste bepaling is eene vraag beslist, welke bij art. 395 C. N. onopgelost werd gelaten.

Zoo dikwijls er geene gronden bestaan om de moeder, ondanks haar verzuim, dat meestal uit onbekendheid met de wet of onnadenkenheid zal voortspuiten, van de voogdij uit te sluiten, zou het overbodig zijn de straf op het verzuim onherstelbaar te maken, doch de wetgever had dan ook in denzelfden zin moeten beslissen bij de overtreding van art. 407 B. W.

De strijd, welke nu tusschen art. 405 en 407 B. W. bestaat, kan den wetgever moeilijk een verwijt van inconsequentie doen ontgaan.

Art. 417 B. W. legt den Ambtenaar van den Burg. Stand de verplichting op den Kantonrechter kennis te geven van alle tweede en volgende huwelijken van ouders, die minderjarige kinderen hebben.

Het ware zeker beter geweest te bepalen, dat de kennisgeving behoorde gedaan te worden, niet van het huwelijk, maar van de huwelijksaangifte, omdat, zoo als de wet nu luidt, de kantonrechter eerst kennis krijgt van het tweede of volgend huwelijk, als het huwelijk gesloten is en als dus de tijd tot het aanbieden van den staat, bedoeld bij art. 407 B. W.

verstreken is,¹⁾ doch gelukkig wordt art. 417 B. W. door verscheidene ambtenaren van den burgerlijken stand in dien zin opgevat, dat de kennisgeving moet geschieden van het voorgenomen huwelijk, zoodat de kantonrechter in de gelegenheid is de moeder aan hare verplichting ex art. 405 te herinneren. Tevens zal de kantonrechter dan kunnen waken, dat vóór de bevestiging in de voogdij de moeder den staat van art. 407 B. W. aan den toezienden voogd aanbiedt, omdat anders de bevestiging in de voogdij illusoir zou zijn en de moeder, niettegenstaande die bevestiging, zoodra het huwelijk voltrokken was, de voogdij onherroepelijk zou verloren hebben.

Wordt art. 417 B. W. door de ambtenaren van den Burg. Stand zóó opgevat, dan zal er in den regel weinig bezwaar bestaan om de nakoming van het gebiedend voorschrift van art. 407 B. W. te verzekeren, als de moeder hertrouwt. Aan de oproeping toch, om zich in de voogdij te laten bevestigen, zal in den regel wel door de moeder voldaan worden. Verschijnt de moeder niet, of krijgt de kantonrechter eerst na de huwelijksvoltrekking van het hertrouwen kennis, dan weet de kantonrechter, dat de moeder zich niet in de voogdij heeft laten bevestigen en deze dus verloren heeft, zoodat hij onmid-

¹⁾ Mr. B. J. L. de Geer, Regtsgel. Bijblad 1845, p. 75.

delijk ambtshalve tot de benoeming van een voogd kan overgaan.

Moeielijker is het voor den kantonrechter om te beoordeelen, of de vadervoogd, die hertrouwt, de hem bij art. 407 B. W. opgelegde verplichting nakomt.

Zeker zal een ijverig kantonrechter, die vóór het hertrouwen van den vadervoogd van het voorgenomen huwelijk kennis krijgt, den vader kunnen uitnoodigen, om voor het kantongerecht te verschijnen, ten einde hem aan zijne verplichting te herinneren. Evenzoo zal hij den toezienden voogd kunnen oproepen, om hem op te wekken den voogd opmerkzaam te maken op het gebiedend voorschrift der wet, of zoo het huwelijk reeds voltrokken is, kan de kantonrechter den toezienden voogd vragen, of de voogd den staat heeft aangeboden, doch wat, als de voogd of de toeziende voogd niet verschijnen? De verschijning voor den kantonrechter is niet verplichtend en zoo zal zeker de meest ijverige kantonrechter dikwijls niet in staat zijn, om te beoordeelen, of de voogd aan zijne verplichting voldaan heeft.

Nu is, volgens art. 431 B. W., de toeziende voogd wel verplicht, op straffe van vergoeding van kosten, schaden en interessen, wanneer de voogdij opengevallen is, een nieuwen voogd te doen benoemen, doch als de toeziende voogd niets doet en on-

vermogen is om de schadevergoeding te betalen, dan vinden de minderjarigen bij zulk een waarborg weinig baat.

In de toepassing levert art. 407 B. W. groote bezwaren op.

Vooreerst is de verplichting, welke op den vader-voogd of de moeder-voogdes vóór het sluiten van een ander huwelijk rust, in onze wet niet duidelijk omschreven. Zij zijn verplicht aan den toezienden voogd aan te bieden een behoorlijken staat der goederen, welke het vermogen der minderjarigen uitmaken.

Wat is een behoorlijke staat?

Wie moet over het al of niet behoorlijke van den staat beslissen?

Mr. Opzoomer ¹⁾ meent, dat de toeziende voogd er over moet oordeelen. Hij vraagt echter, hoe de toeziende voogd in staat zal zijn dat oordeel uit te spreken, en, zoo zijn oordeel ongunstig is, hoe hij er gevolg aan zal geven.

Met de woorden „een behoorlijke staat” heett onze wetgever ongetwijfeld bedoeld een staat, welke een nauwkeurig overzicht geeft van alles, wat den minderjarige toebehoort. Met het woord „behoorlijk” kan de wetgever

¹⁾ t. a. p., p. 303, noot 2.

immers slechts bedoeld hebben, òf behoorlijk naar den vorm, òf behoorlijk naar den inhoud.

De wet schreef voor den staat geenerlei vorm voor. Tegen den vorm zal de voogd dus nooit kunnen zondigen en alzoo zal nimmer kunnen beweerd worden, dat de ingediende staat, wat den vorm betreft, niet behoorlijk is.

Er blijft dus niets anders over, dan om aan te nemen, dat de wetgever met het woord „behoorlijk” bedoeld heeft, behoorlijk naar den inhoud, d. i. geheel overeenkomstig de waarheid.

Hoe, als de minderjarige niets bezit? Men zou kunnen beweren, dat in dit geval de aanbieding van den staat vervalt en alzoo de vader-voogd van de verplichting van art. 407 B. W. ontheven was.

Ik geloof echter, dat ook in dat geval de voogd aan den toezienden voogd een zoogenaamden negatieven staat zal moeten aanbieden, d. i. eene verklaring, dat de minderjarige geen vermogen heeft. Immers, wanneer het waar is, dat de wetgever de verplichting heeft opgelegd om den toezienden voogd in de gelegenheid te stellen zich te vergewissen, of het beheer van den vader-voogd of de moeder-voogdes goed is geweest, dan zal ook van het onvermogen der minderjarigen eene verklaring moeten worden afgelegd. Het zou toch kunnen gebeuren, dat minderjarigen, die oorspronkelijk eenig vermogen had-

den bezeten, dit vermogen met of zonder schuld van den voogd verloren hadden; evenzoo dat minderjarigen, die bij den aanvang der voogdij niets bezaten, later door erfenis of schenking vermogen verkregen hadden.

De toeziende voogd moet dus kunnen beoordeelen, of het onvermogen der minderjarigen den voogd kan te laste gelegd worden.

Hoe zal de toeziende voogd nu in staat zijn te beoordeelen of de staat behoorlijk, d. i. juist is?

Heeft de toeziende voogd bij den aanvang van zijn werkkring zijn plicht gedaan en den voogd genoodzaakt eene boedelbeschrijving op te maken, waartoe de ouders ex art. 182 B. W. reeds verplicht zijn, dan heeft hij een zekeren maatstaf, waaruit door vergelijking van den inventaris met den staat kan blijken, of op den staat alles vermeld staat, wat de minderjarigen aanvankelijk bezaten.

Bestaat er nu verschil tusschen den inventaris en den staat, dan bewijst dit verschil nog niet, dat de staat niet juist is. Wanneer toch het vermogen van de minderjarigen werkelijk is achteruit gegaan, dan zou juist de overeenstemming tusschen den inventaris en den staat aantoonen, dat de laatste niet behoorlijk is, omdat hij meer goederen aanwijst, dan de minderjarige op dit oogenblik bezit.

De voogd, die den juiste stand van het vermogen

weergeeft, al is dit ook achteruit gegaan, voldoet aan zijne verplichting ex art 407 B. W. en zal dus op dien grond de voogdij niet kunnen verliezen, doch de toeziende voogd zal dan moeten beoordeelen, of de achteruitgang van het vermogen der minderjarigen aan de schuld van den voogd te wijten is en, zoo van ontrouw in het beheer blijkt, zal hij op dien grond de afzetting van den voogd kunnen vorderen.

In het algemeen kan men dus zeggen, dat de voogd aan zijne verplichting voldaan heeft, als hij aan den toezienden voogd den werkelijken staat van de goederen der minderjarigen opgeeft, al bleek daaruit zijne ontrouw in het beheer.

Alleen dan is de staat niet behoorlijk, wanneer er meer of minder goederen op voorkomen, dan op dat oogenblik den minderjarigen toebehooren.

Kan de toeziende voogd dat bewijzen — en zeker is die bewijslast zeer zwaar — dan heeft de voogd niet aan zijne verplichting voldaan.

Gesteld nu, dat het oordeel van den toezienden voogd over den aangeboden staat ongunstig is, hoe zal hij er gevolg aan geven, vraagt Mr. Opzoomer verder.

Want, al is de toeziende voogd de aangewezen persoon om over het al of niet behoorlijke van den staat te oordeelen, de beslissing berust zeker niet bij hem. In dat geval bestaat er mogelijkheid,

dat de strafbepaling van art. 407 B. W. op den voogd zal moeten worden toegepast, doch het zou kunnen gebeuren, dat de voogd door den Rechter in het gelijk gesteld werd en de bezwaren van den toezienden voogd ongegrond verklaard werden. In ieder geval, hetzij de toeziende voogd beweert, dat er geen staat is aangeboden, hetzij volgens zijne meening de hem aangeboden staat niet in orde is, in beide gevallen zal de rechter moeten uitmaken de al of niet gegrondheid der beweringen van den toezienden voogd, de vraag dus, of werkelijk het geval zich voordoet, dat de voogdij verloren en de benoeming van een anderen voogd noodzakelijk is.

Aan welken rechter zal de toeziende voogd die beslissing moeten vragen? Zal hij zich tot de rechtbank moeten wenden en eerst door dezen rechter de verklaring doen uitspreken, dat zich een der gevallen voordoet, waarin volgens art. 407 de voogd de voogdij verloren heeft, om daarna aan den kantonrechter de benoeming van een anderen voogd te vragen? Of zal hij dadelijk het oordeel inroepen van den kantonrechter en zal deze zelf bevoegd zijn uit te maken, dat er geen staat, of geen behoorlijke staat is aangeboden, om in dat geval dadelijk tot de benoeming van een anderen voogd over te gaan?

Ziehier eene vraag, waarover tusschen de verschillende rechterlijke colleges en de rechtsgeleerde schrij-

vers groot verschil van gevoelen bestaat, eene vraag, welke tot hertoe nog niet aan de beslissing van het hoogste rechterlijk college onderworpen zijn.

Het is niet gemakkelijk op deze vraag een bevre digend antwoord te geven, want, op welke wijze zij ook beslist wordt, men zal steeds op bezwaren stuiten, welke de wetgever door eene zorgvuldiger behandeling van dit onderwerp gemakkelijk had kunnen voorkomen.

De groote moeielijkheid zit hierin: hoe wordt het verzuim van den hertrouwd en echtgenoot, waaraan het verlies der voogdij verbonden is, geconstateerd? Had onze wetgever gezorgd, dat bij het sluiten van een ander huwelijk moest blijken, dat de hertrouwde echtgenoot aan zijne verplichting voldaan had of daarmede in gebreke was gebleven, had de wetgever bijv. bepaald, dat de staat ter griffie van het kantongerecht moest worden gedepon eerd, dan zou het antwoord op de vraag, welke nu schrijvers en rechtscolleges in verschillenden zin beslissen, niet twijfelachtig zijn, dan zou die vraag geene kwestie meer zijn.

Immers, zoodra de kantonrechter van den Ambt. v. d. B. S. kennis kreeg van de huwelijksvoltrekking, zou hij zich dan steeds kunnen overtuigen, of de hertrouwde echtgenoot de bepaling van art. 407 B. W. had nageleefd. Bleek hem het tegendeel, hij zou onmiddellijk zonder verdere rechterlijke tusschenkomst tot de benoeming van een anderen voogd kunnen

overgaan; en het ware dwaasheid in dat geval te beweren, dat de nalatige voogd eerst nog door de rechtbank moest verklaard worden de voogdij verloren te hebben. De rechtbank toch zou alsdan slechts eene noodelooze formaliteit te vervullen hebben. Het nazien ter griffie, of de staat daar is gedeponeed, kan even goed aan den kantonrechter worden toevertrouwd. Was de wetgever zóó voorzichtig geweest om te zorgen, dat over het al of niet begaan van het verzuim geen verschil kon bestaan, had de wetgever duidelijk omschreven, op welke wijze de staat moet zijn ingericht om aan de bepaling der wet te voldoen, zoodat de kantonrechter ook dadelijk kon beoordeelen of de gedeponeede staat behoorlijk was, dan had men in art. 407 een gelijk geval als in art. 405 B. W. volgens welk artikel de voogdij van rechtswege verloren wordt door de moeder, die verzuimd heeft vóór haar hertrouwen de bevestiging in de voogdij te verzòeken.

Onze wetgever deed dit echter niet; hij stelde zich tevreden met de bepaling van het verzuim en de daaraan verbonden straf, zonder de richtige nakoming van de bepaling te regelen.

Hoe zal nu het verzuim ter kennis komen van den kantonrechter?

Eene handeling, welke alleen plaats heeft tusschen den hertrouwenden echtgenoot en den toezienden

voogd, is slechts aan deze beiden bekend. De nalatige voogd zal zeker niet de eerste zijn om den kantonrechter op zijn verzuim opmerkzaam te maken. Dus de toeziende voogd. Deze kan onmiddellijk na de huwelijksvoltrekking het bestaan van het verzuim beoordeelen en moet er voor waken, dat het verzuim niet ongestraft blijft. Art. 431 B. W. legt hem daartoe de verplichting op, doch welken weg moet hij inslaan? Zal hij zich tot den kantonrechter wenden? Zal zijne verklaring, dat de hertrouwde echtgenoot niet voldeed aan de bepaling van art. 407 B. W. voldoende zijn, om den kantonrechter te bewegen een anderen voogd te benoemen? Mag de kantonrechter den toezienden voogd zonder nader bewijs gelooven? Doet hij dit, dan zal het, zooals te recht wordt opgemerkt door den heer Z. H. de Kleyn ¹⁾ niet de wet zijn, die straft, of de rechter die haar toepast; maar de toeziende voogd, die naar willekeur vonnist. Doet de kantonrechter het niet, gelooft hij den toezienden voogd zonder nader bewijs niet, welk bewijs zal dan de toeziende voogd moeten leveren om zijne bewering te staven? Het negatief bewijs, dat hij geen staat ontvangen heeft? maar dit zal hem onmogelijk zijn. Gesteld nu, dat de kantonrechter, die van den toezienden voogd het verzoek heeft gekregen om een anderen voogd te benoemen, conscien-

1) De Juridische correspondent. 1863. p. 162.

ticus wil te werk gaan en den voogd, wien het verzuim te laste gelegd wordt oproept, om zich te verantwoorden, dan is het vooreerst mogelijk, dat de voogd aan die oproeping geen gehoor geeft en niet verschijnt. In dat geval zou de kantonrechter de niet-verschijning van den voogd als erkenning van schuld kunnen aanmerken en als het ware bij verstek het verzoek van den toezienden voogd inwilligen. Het bezwaar tegen eene dergelijke beslissing is echter niet te ontkennen. De voogd kan door omstandigheden, van zijn wil onafhankelijk, verhinderd zijn geworden voor den kantonrechter te verschijnen, het kan gebeuren, dat hem door afwezigheid de oproeping niet bereikt heeft. Zal hij nu later evenals de bij verstek veroordeelde tegen de beslissing in verzet kunnen komen? En nu in het andere geval, dat de voogd wel verschijnt. Verschillende gevallen kunnen zich dan voordoen.

De voogd erkent zijn verzuim. Dat geval zal natuurlijk het minste bezwaar opleveren. De kantonrechter zal dan onmiddellijk tot de benoeming van een anderen voogd kunnen overgaan.

Doch wat, als de voogd ontkent?

Op wien zal dan de bewijslast rusten, op den toezienden voogd, dat het verzuim begaan is, volgens de algemeene bewijsleer, dat hij, die beweert, moet bewijzen, of op den voogd, dat hij aan zijne ver-

plichting ex art. 407 voldaan heeft? Men zou misschien geneigd zijn deze vraag in laatstgemelden zin te beantwoorden. Men zou aldus kunnen redeneren: de voogd, die zijne verplichting moet kennen, die weet welke straf de wet tegen het niet-nakomen dier verplichting bedreigt, moet ook zorgen, dat hij ten allen tijde kan bewijzen, dat hij zijn plicht gedaan heeft. Hij kan zich dat bewijs verschaffen, door aan den toezienden voogd bij de aanbieding van den staat eene schriftelijke verklaring af te vragen, dat een behoorlijke staat is aangeboden en bij weigering van den toezienden voogd om zulk eene verklaring af te geven, zal hij aan dezen den staat bij deurwaarders-exploit kunnen doen aanbieden. Volkomen waar, de voogd zal dit kunnen doen, maar is hij hiertoe verplicht? De wet schrijft nergens voor op welke wijze de staat moet worden aangeboden. Gesteld nu, dat de voogd beweert, dat hij aan het voorschrift der wet voldaan heeft, dat hij ten allen tijde bereid is onder eede te verklaren, dat hij den staat werkelijk aan den toezienden voogd heeft toegezonden? Zal nu in dat geval de nauwgezette kantonrechter, die somtijds door zijne bekendheid met personen en plaatselijke toestanden meer vertrouwen zal stellen in de verklaring van den voogd, dan in de beschuldiging van den toezienden voogd, den toezienden voogd in het gelijk moeten stellen? Dit

zou het gevolg zijn van eene leer, welke den bewijslast op den voogd liet rusten. Aan den anderen kant is het echter niet te ontkennen, dat diezelfde kwestie over den bewijslast zich ook zal voordoen, wanneer de zaak aan het oordeel van de rechtbank wordt onderworpen. Ook voor de rechtbank zal dezelfde moeielijkheid, als voor den kantonrechter bestaan, om uit te maken, of het verzuim begaan is.

Volgens mijne overtuiging is de kwestie onoplosbaar, omdat onze wetgever aan de oplossing dezer vraag, welke zich herhaaldelijk voordoet, bij het samenstellen van het Wetboek niet gedacht heeft. Voor beide meeningen kunnen vele argumenten worden aangehaald.

Ik wil trachten in het kort de verschillende voornaamste argumenten van de rechtsgeleerde schrijvers en de rechterlijke colleges tegenover elkander te stellen, om daarna aan te geven, welke meening het meest overeenkomstig den geest onzer wet is en in de praktijk de minste bezwaren zal opleveren.

Een voornaam argument van hen, die beweren, dat de voogdij krachtens art. 407 B. W. eerst verloren gaat, als het verzuim van de ouders-voogden bij rechterlijk gewijsde vast staat, ¹⁾ is de tegen-

¹⁾ In dien zin wordt de vraag beslist door: Mr. A. de Pinto (Handleiding tot het Burgerlijk Wetboek § 250). — Schüller en Waller, Burg. Wetb. met aantekeningen ad articulum. — Mr. G. Diephuis, Het Nederlandsch Burgerlijk Recht, 2de druk, II, n° 702. — Z. H. de Kleyn, in

stelling tusschen de artikelen 405 B. W. en 407 B. W. Art. 405 bepaalt, dat als de moeder-voogdes vóór haar hertrouwen zich niet in de voogdij laat bevestigen, zij van rechtswege de voogdij verliest, terwijl art. 407 B. W. aan de niet nakoming der daarin vermoede verplichting wel het verlies der voogdij verbindt, doch niet bepaalt, dat de voogdij van rechtswege verloren gaat.

In beide artikelen wordt een geval behandeld, waarin eene bestaande voogdij tengevolge van een

de Juridische Correspondent, 1863, p. 161—168. — Opmerkingen en Mededeelingen, IV, p. 282. — Mr. van Blaricum, in Nieuwe Rechtsgel. Bijdragen, V, p. 633 vv. — Een opstel in het W. v. h. R. n° 4286, waarmede de redactie van het Weekblad zich vereenigt. Vonnis Kant. Boxmeer van 5 Aug. 1854 (W. v. h. R. n° 1640); Arr. R. Dordrecht, 17 Sept. 1855 (W. v. h. R. n° 1777). — Arr. Rechtb. Rotterdam, 23 Dec. 1857 (W. v. h. R. n° 1949); Rechtsg. Bijblad, 1858, p. 140—143; Prov. Hof van Gelderland, 18 Nov. 1874 (W. v. h. R. n° 3805).

In anderen zin: Mr. J. G. Kist, De Kantonrechter in zijne werkzaamheden ten behoeve van minderjarigen en daarmede gelijkgestelde personen, p. 31—35. — Mr. C. W. Opzoomer, Het Burgerlijk Wetboek verklaard, II, p. 305, noot 3. — Mr. F. A. T. Weve, in Themis, 1875, p. 13 vv. — Juridische Spectator, I, p. 171. — Arr. Rechtb. Amsterdam, 20 Aug. 1867 (R. Bijbl. 1868), p. 58. — Arr. Rechtb. 's Bosch, 2 Mei 1873 (W. v. h. R. nos 3611 en 3717). — Arr. Rechtb. Zutphen, 18 Dec. 1873 (W. v. h. R. n° 3805). — Arr. Rechtb. Arnhem, 28 Sept. 1876 (W. v. h. R. n° 4160).

verzuim verloren gaat, doch in het eerste geval wordt er bijgevoegd, dat de voogdij van rechtswege verloren gaat.

Zullen nu de woorden van rechtswege in art. 405 B. W. eenige beteekenis hebben, dan zal men wel moeten aannemen, dat het verzuim van art. 407 B. W. de voogdij op eene andere wijze doet verloren gaan, dan in art. 405 B. W. bedoeld is.

In art. 405 van rechtswege, in art. 407 niet van rechtswege.

Men voert hiertegen aan de woorden van rechtswege worden in ons wetboek dikwijls in verschillende beteekenissen gebruikt, vaak zelfs doelloos. ¹⁾

Doelloos o. a. in art. 405 B. W. Men had die woorden even goed kunnen weglaten. Verliezen is hetzelfde als verliezen van rechtswege. Verliezen geschiedt altijd van rechtswege onverschillig of die woorden er in de wet bijgevoegd zijn of niet.

De voogdij wordt dus verloren zonder iemands tusschenkomst of er staat verliest of verliest van rechtswege. Wanneer er van rechtswege bij staat dan dient dit tot versterking ²⁾.

¹⁾ Verg. artt. 174, 181, 235, 400, 405, 880, 1302, 1462, 1472, 1482, 1554, 1877 Burg. Wetb.: art. 775 W. v. Kooph.; artt. 103, 199, 276, 281, 309, 732 W. v. Burg. Rechtsv.

²⁾ Mr. J. G. Kist l. c.

Nog sterker laat zich de schrijver in den Juridischen Spectator uit.

„Verliezen wil zeggen kwijt raken, zonder dat de tusschenkomst van een derde noodig is, om dat verlies volkomen te doen zijn. Werd er dus in art. 407 nog een rechterlijk vonnis vereischt, dan kon er van geen verlies sprake zijn. Op hen derhalve, die eene andere meening zijn toegedaan, rust de taak dat grammatikaal argument te ontzenuwen. — Wat schaadt het ontbreken dier woorden, waar de bedoeling duidelijk is, waar met ronde woorden gezegd wordt, dat de voogdij verloren is. Is er een enkele reden denkbaar, waarom ons geval anders zou geregeld zijn dan dat van art. 405; op een gelijksoortig verzuim wordt een gelijksoortige straf gesteld.

En toch niettegenstaande de zin van het woord verliezen grammatikaal vast staat, niettegenstaande er ook volstrekt geen reden bestaat om den wetgever een geheel ongemotiveerden *saut périlleux* toe te dichten van verlies ipso jure in art. 405, tot het ontnemen der voogdij door rechterlijk vonnis in art. 407, toch is alleen op grond van het weglaten dier geheel overbodige woorden herhaaldelijk beslist, dat verliezen niet meer beteekent verliezen.”¹⁾

Tot zoover de schrijvers. —

¹⁾ Juridische Spectator l. c.

In het midden latende hoeveel waarde gehecht mag worden aan de tegenstelling tusschen art. 405 en art. 407 B. W., en of de wetgever wel bedoeld heeft eene tegenstelling te maken, hetgeen misschien daarom zou kunnen betwijfeld worden, omdat art. 407 een geheel nieuw artikel is, terwijl art. 405 uit art. 395 C. N. (*elle perdra la tutelle de plein droit*) is overgenomen, zou ik meenen, dat de schrijvers zich op een verkeerd standpunt plaatsen, wanneer zij de artt. 405 en 407 zoo tegen over elkander stellen, dat in art. 405 bedoeld zou zijn verlies zonder rechterlijke tusschenkomst en in art. 407 met rechterlijke tusschenkomst.

Rechterlijke tusschenkomst immers zal altijd noodig zijn, hetzij men den kantonrechter of der rechtbank die beslissing wil opdragen.

Beslist zal het toch moeten zijn, volgens art. 405, dat de moeder voor het hertrouwen niet in de voogdij bevestigd is. Eerst na die beslissing benoemt de Kantonrechter een anderen voogd. Doch even zeer moet het volgens art. 407 beslist zijn, dat de vader of moeder verzuimd hebben den staat aan den toezienenden voogd aan te bieden. Vóór die beslissing kan er van voorziening in de voogdij even min sprake zijn.

Die beslissing kan natuurlijk slechts genomen worden door den Rechter, hetzij den kantonrechter of de rechtbank. Rechterlijke tusschenkomst is dus altijd

noodzakelijk om tot die beslissing te geraken.

Het komt mij voor, dat de woorden van rechtswege in art. 405 B. W. eene geheel andere beteekenis hebben, dan zonder rechterlijke tusschenkomst. Zij beteekenen m. i. dat de voogddadelijk, d. i. zoodra de moeder hertrouwd is zonder voorafgaande bevestiging, verloren is. De straf treft onmiddelijk, zoodra het verzuim gepleegd is. Gevaar is hierbij niet te duchten. Immers de kantonrechter, die van alle tweede en volgende huwelijken van ouders, die minderjarige kinderen hebben volgens art. 417 B. W. eene kennisgeving krijgt van den ambtenaar v. d. Burgerlijken Stand, kan zich onmiddelijk ter griffie van het kantongerecht vergewissen, of vóór dat huwelijk de bevestiging in de voogdij heeft plaats gehad.

Blijkt het tegendeel, dan wordt onmiddelijk na het hertrouwen in de voogdij voorzien.

Vat men de woorden van rechtswege in dien zin op, dan krijgt de tegenstelling met art. 407 B. W. inderdaad eene groote beteekenis en wel deze, dat het verzuim in art. 405 B. W. onmiddelijk de voogdij doet verloren gaan, terwijl het verzuim bedoeld bij art. 407 B. W. de voogdij eerst doet verloren gaan bij de benoeming van een anderen voogd.

Deze oplossing is in het belang der minderjarigen, die anders somtijds geruimen tijd zonder voogd

zullen zijn, en evenzeer in het belang van derden, die met den vader of de moeder ten behoeve van de minderjarigen gehandeld hebben. Er is nu altijd een voogd, met wien geldige handelingen kunnen worden voltrokken. Dien voogd hangt wel het zwaard van Damocles boven het hoofd; zijn voogdij houdt op, zoodra de kantonrechter een anderen voogd in zijn plaats benoemd heeft, zoodra dus het onherstelbaar verzuim is geconstateerd, doch voor dat het verzuim vaststaat, voor dat een ander zijn plaats komt vervangen, blijft hij de voogdij uitoefenen en zijn zijne handelingen als zoodanig volkomen geldig.

Volgens deze beslissing wordt niet uitgemaakt dat verliezen niet meer beteekent verliezen; op een gelijksoortig verzuim wordt eene gelijksoortige straf bepaald, doch het eenig onderscheid, dat tusschen art. 405 en art. 407 bestaat, is, dat de straf bedreigd bij art. 405 vroeger begint te werken, dan die van art. 407. En wanneer nu de schrijver in den Juridischen Spectator uitroept: „Is er eene enkele reden denkbaar, waarom ons geval anders zou geregeld zijn dan dat van art. 405?” dan antwoord ik, zeer zeker bestaat daarvoor een reden en wel een zeer gegronde. In 't geval van art. 405 wordt de overtreding dadelijk geconstateerd en dus dadelijk gestraft, maar er wordt dan ook dadelijk in de voogdij voorzien, terwijl in 't geval van art. 407 het bestaan van het

verzuim jaren lang verborgen kan blijven en daardoor, zoo de straf reeds begon te werken op 't oogenblik, dat het verzuim ontstond, de minderjarigen ook jaren lang van een wettelijken vertegenwoordiger zouden verstoken zijn, tot groot nadeel niet alleen van die minderjarigen, maar ook van derden, die te goeder trouw meenden te handelen met den waren voogd.

De meeste schrijvers, die de leer verkondigen, dat de vader of moeder, die niet aan het voorschrift van art. 407 B. W. voldeden, onmiddellijk bij het hertrouwen ophouden voogd of voogdes te zijn geven toe, dat de letter der wet de kwestie niet oplost, maar beroepen zich op de bedoeling der wet, waarin met ronde woorden geschreven staat, dat de voogdij verloren is.

Zonderlinger argument is m. i. niet wel denkbaar. Vooreerst toch is, waar de letter der wet de vraag onbeslist laat, het toedichten aan den wetgever van de een of andere bedoeling altijd eenigszins eene petitio principii.

In casu toch is het juist de vraag, wat de wetgever bedoeld heeft. Waar de wet zwijgt, blijkt niet altijd de bedoeling en ware de bedoeling van den wetgever zoo duidelijk, als verschillende schrijvers beweren, dan zou het zeker onverklaarbaar zijn, dat de rechtsgeleerde schrijvers en de rechtscolleges ten opzichte van deze kwestie als het ware in twee kam-

pen verdeeld zijn. Men mag dus veilig aannemen, dat bij het stilzwijgen der wet ook de bedoeling van den wetgever niet duidelijk blijkt.

Moet men nu naar de bedoeling van den wetgever raden, zooals hier het geval schijnt, dan zal men, zonder gevaar te loopen den wetgever „een ongemotiveerden saut périlleux” toe te dichten, veilig den wetgever eene bedoeling kunnen toeschrijven, welke overeenkomstig het belang van de minderjarigen en derde belanghebbenden is, liever althans, dan te verkondigen, dat de wetgever werkelijk zou bedoeld hebben, om, terwijl hij bezig was in het beheer over minderjarigen te voorzien, eene bepaling vast te stellen, waardoor minderjarigen jaren lang van een voogd zouden kunnen verstoken zijn.

Zulk een dwaasheid kan de wetgever niet bedoeld hebben.

Na de voorgaande beschouwing zal het gemakkelijk vallen ook de overige argumenten, welke men uit onze wet wil putten om te betoogen, dat de voogdij ipso jure onmiddellijk bij het plegen van het verzuim ex art. 407 verloren gaat, te wederleggen.

Mr. Kist beroept zich daartoe op het imperatief voorschrift van art. 407 „en zal er een andere voogd benoemd worden.” Ook dit is echter een petitio principii. Ja, er zal een andere voogd benoemd worden, maar wanneer?

Dit is de vraag en daarop moet weder het antwoord luiden: zoodra het verzuim is geconstateerd, zoodra over het bestaan van het verzuim eene beslissing is genomen.

Evenzoo met het argument, ontleend aan art. 411 B. W. „wanneer de vader of de moeder, naar aanleiding van art. 407 van de voogdij, is uitgesloten”; zeer zeker, zij zijn uitgesloten en kunnen zelfs niet benoemd worden, omdat art. 407 de benoeming van een anderen voogd voorschrijft, maar zoolang die andere voogd niet benoemd is, treden zij als voogd of voogdes op en zijn de wettelijke vertegenwoordigers der minderjarigen.

Een andere vraag, naar aanleiding van art. 411 B. W. is echter, of de ouders-voogden, welke het verzuim van art. 407 begingen, na hun hertrouwen en vóór de benoeming van een anderen voogd, terwijl zij dus feitelijk de voogdij uitoefenen, een voogd over hunne kinderen bij testament kunnen benoemen. Ik acht die benoeming ongeldig, doch alleen in dien zin, dat de benoemde voogd door een ander zal moeten vervangen worden, zoodra het verzuim der ouders ex art. 407 is geconstateerd. Blijkt dat verzuim niet, dan is er m. i. volstrekt geen reden om aan te nemen, dat alles wat de benoemde voogd ter goeder trouw in zijne kwaliteit heeft verricht van nul en geenerlei waarde zou zijn.

Eindelijk een laatste argument. In art. 437 B W. zegt men, worden de gronden opgegeven, waarop een voogd kan ontzet worden.

Het geval van art. 407 komt hieronder niet voor. Ergo, is het ook niet noodig, dat de ouders-voogden, die verzuimden den staat aan te bieden, vóór de benoeming van een anderen voogd, eerst door de rechtbank uit de voogdij ontzet worden.

Men kan het met dit argument volkomen eens zijn, zonder de conclusie toe te geven, welke men uit deze redeneering trekt.

Ik ben het volkomen eens hiermeê, dat de voogd, die het verzuim ex art. 407 begaat, uit de voogdij niet behoeft te worden ontzet, doch tevens meen ik, dat de andere voogd niet zal kunnen benoemd worden, voordat onomstootelijk vaststaat, dat het verzuim werkelijk is begaan en dat de ouders voogden blijven, totdat de benoeming van den anderen voogd heeft plaats gehad.

Een laatste vraag blijft ter beantwoording over.

Welke rechter beslist over het al of niet bestaan van het verzuim?

Ik zou meenen de kantonrechter, die, voordat hij tot de benoeming van een anderen voogd overgaat, moet onderzoeken en beoordeelen of er termen bestaan om die benoeming te doen.

De kantonrechter beslist, behoudens het recht van

partijen, om bij de Rechtbank van die beslissing in hooger beroep te komen.

Zoo dikwijls dus aan den kantonrechter blijkt, dat de vader of moeder niet aan de bepaling van art. 407 B. W. voldaan hebben, benoemt hij, òf op verzoek van den toezienden voogd, òf ambtshalve een anderen voogd. De voogdij der ouders gaat dan door hun verzuim verloren, doch de straf werkt eerst bij de ontdekking en het constateeren van het verzuim, dus tegelijkertijd met de benoeming van den nieuwen voogd. De kantonregter is m. i. bij die beslissing niet gebonden aan de voorschriften van het wettelijk bewijs, doch spreekt hier recht *ex aequo et bono*, zooals trouwens elke rechtspraak over voogdijzaken in raadkamer behoort te zijn.

Is de kantonrechter van het verzuim niet overtuigd, dan zal hij zich natuurlijk van eene ambtshalve benoeming onthouden. Evenmin zal hij in dat geval aan het verzoek van den toezienden voogd kunnen voldoen. Hij zal bij zijne beslissing, waarbij het verzoek geweigerd wordt, de redenen voor de weigering opgeven, ten einde den toezienden voogd gelegenheid te geven zich bij de rechtbank van de afwijzende beschikking des kantonrechters in hooger beroep te voorzien. Evenzoo zal de vader-voogd, die meent, dat hij aan zijne verplichting *ex art. 407* heeft voldaan, in hooger beroep kunnen komen van de be-

schikking, waarbij een andere voogd benoemd is.

Wanneer art. 407 B. W. zóó wordt toegepast, dan zal het in de praktijk tot weinig bezwaren aanleiding geven. Immers eene beslissing des rechters is altijd noodzakelijk. De kantonrechter is de aangewezen rechter, om die beslissing te nemen, doch onder het gewone voorbehoud van beroep op den hoogerem rechter.

Wanneer de vraag in bovenstaanden zin wordt opgelost, dan zal het groote voordeel verkregen zijn, dat er steeds in de voogdij voorzien is.

Elke andere beslissing zal veroorzaken, dat de minderjarigen gedurende langer of korter tijd zonder voogd zijn en dat allerlei handelingen, welke ter goeder trouw voor hen verricht zijn, aan nietigverklaring blootstaan.

STELLINGEN.

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

STELLINGEN.

I.

De servitus prohibendi kon men jure Romano niet door verjaring verkrijgen.

II.

Ten onrechte beweert de H. R. bij arrest van 9 Junij 1876, dat het recht van licht niet door verjaring kan verkregen worden.

III.

In geval van weigering van koopmanschappen is de schipper niet verplicht de formaliteiten van art. 94 K. na te leven.

IV.

In geval van faillissement kan de houder van een' geprotesteerden wisselbrief of van eene schuldvordering, waarbij rente is bedongen, de rente der hoofdsom vorderen tot op den dag der opening van het faillissement.

V.

In art. 38 R. O. is de bevoegdheid van den kantonrechter beperkt tot f 200. De woorden: „zelfs in geval de rente" enz. beteekenen niet de gevorderde rente, maar de geheele som der verschuldigde rente of huur.

VI.

Wanneer bij amendement eene belasting uit de wet der middelen gelicht wordt, is de Regeering toch verplicht voort te gaan met het heffen dier belasting.

VII.

Crediet-hypotheek neemt haren rang van den dag der inschrijving.

VIII.

Het met een valschen naam onderteekenen van het in de huizen van arrest gehouden wordende signalementsregister stelt geen valscheid in een openbaar geschrift daar.

IX.

Volgens art. 854 B. W. behoeft de afstand van den vruchtgebruiker ten behoeve van den eigenaar, niet door hem te zijn aangenomen om geldig te zijn.

X.

In vrijheidstelling van een beklaagde kan gedurende de instructie en zelfs na verwijzing door den rechter altijd worden gelast.

XI.

Art. 334 B. R. geldt ook bij voorwaardelijke eindvonnissen, omdat daarin evenzeer kan worden berust als in de onvoorwaardelijke.

XII.

Door het verzet tegen een bij verstek gewezen vonnis, wordt de vroeger ter terechtzitting gehouden instructie niet nietig.

XIII.

De Gemeenteraad alleen geroepen om op reclames te beschikken, kan geen naam ambtshalve van de kiezerslijst schrappen.

XIV.

Het voorrecht op vischsloepen moet niet naar het 2de Boek van het Wetboek van Koophandel, maar naar het B. W. worden beoordeeld.

XV.

Art. 324 B. R. schrijft gebiedend voor, dat het O. M. zal worden gehoord in de daar gemelde gemelde gevallen en waar dit niet is geschied ontbreekt een essentieel vereischte aan het gewezen vonnis, dat de nietigheid moet ten gevolge hebben.

XVI.

Het Kon. Besluit van 26 Jan. 1822 Stb. n°. 1, betreffende de adellijke titels en kwalificaties is niet in strijd met eenig wettelijk voorschrift en is ook voor den Ambt. B. S. verbindend.

XVII.

Wenschelijk ware de afschaffing van het recht van overgang wegens overbedeeling bij boedelscheiding.

7/31/29 narsB.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

